

"לְדוֹרוֹת"**סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל****שאלון לרישום קורות ניצולת השואה**

אוסף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: ביטון	שם פרטי: שושנה
-----------------	----------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

בלועזית: Saadon		שם משפחה איתו נולדתי: סעדון
שנת לידה: 1939	מין: נקבה	שם פרטי איתו נולדתי: גלברט
ארץ לידה: טוניס		עיר לידה: צפאקץ
שם פרטי ושם נעורים של האם: מרגלית נג'ר		שם פרטי ושם משפחה של האב: יקטור סעדון
ארץ המגורים: טוניס		מקום מגורים קבוע לפני המלחמה:
חבר בארגון או בתנועה: (בית"ר, השומר הצעיר, בני עקיבא)		השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: ילדה (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה)
מקצוע לפני המלחמה:		מקומות מגורים בתקופת המלחמה: כפר ערבי ליד צפאקץ (שם העיר או האזור ושם הארץ)
בלועזית:		במידה והיית בגטו, ציין את שמו
בלועזית:		במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו
תאריך השחרור: 1944		המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי: כפר ערבי ליד צפאקץ
ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור צפאקץ		במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו
במידה ועלית באנייה, ציין את שמה Negba		במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין ממת' עד מתי
שנת עליה: 1949		

אנא ספרי על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריי, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים):

נולדתי בעיר צפאקץ בטוניס. אבי היה סנדלר ואימי עקרת בית. היו לי 8 אחים. בילדותי היה לנו גן ילדים שבדיוק משקיף על הבית. אמא הייתה דואגת שבסוף היום נחזור ישירות הביתה ושלא נסתובב ברחובות. אני ואחיי שיחקנו הרבה ביחד בתוך הבית. אבא שלי היה אמן, הוא היה מכין כל מינה בובות ומשחקים בשבילנו מנייר.

אני זוכרת שממש אהבנו לראות סרטים, עד היום האמת. הקולנוע בעיר לא היה רחוק מהבית, בעיקר ראינו סרטים של מערבוניים, כמו זורו. החיים לא היו כל כך קלים שם בשביל ההורים שלי אבל אנחנו, הילדים פחות הרגשנו את זה כי היה לנו דוד עשיר שדאג לנו.

נא ספרי על קורותיך בזמן המלחמה

(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):

כמובן אחרי קצת זמן ההורים סיפרו לנו מה קורה עם הנאצים, שהם שמעו שהם הגיע ללוב, הייתי עדיין ילדה. בטוניס לא שמענו מה קורה באותו זמן באירופה. המצב התחיל להיות קשה בעיר שלנו, אחיי היו תינוקות והיה מאוד קשה להגיש להם אוכל. אנשים התחילו להסתובב עם טלאים רק מגיל 15, אז אני לא הייתי צריכה. לפי מה שההורים סיפרו, ערבים לקחו אותנו לכפר שלהם להסתיר אותנו מהנאצים כי הם

לא היו מגיעים לכפרים ערביים לחפש יהודים. במקרים של פיצוצים, הערבים החביאו אותנו במקלט מתחת לאדמה שאותו הם בנו במו ידיהם. היו לי חיים די רגילים בכפר ממה שאני זוכרת, יכולתי להסתובב בחוץ ולשחק. חיינו שם עד שהבריטים הגיעו על מנת לשחרר אותנו, הייתה שמחה גדולה אז. ידענו שהמלחמה מסתיימת, חיילים בריטים הסתובבו וחילקו לנו ממתקים. כל ילד זוכר את זה, לא אשכח בחיים את השמחה שהסתובב. חזרנו הביתה, הכל היה הרוס לגמרי, אמי ילדה באותו היום את אחי ג'ורג. הביאו לו מתנה של שטיח קטן שכתוב עליו King George.

נא ספרי על חיך בארץ

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

הייתה עליה לארץ ואחי עזב את טוניס כדי לעלות לארץ, הוא נלחם במלחמה ב-1947. לאחר כמה שנים גם אנחנו החלטנו לעלות לארץ, נאמר לנו שאנחנו הולכים לעלות לפלסטין. לקחנו רכבת לעירנו ושם הייתה סוכנות שדאגה להעלות אותנו לארץ, הגענו ישירות לירושלים. שם גדלנו, 3 משפחות בבית אחד, משפחה פולניה, משפחה עירקית ואנחנו-חלקנו בבית במושבה הגרמנית. התחלנו ללכת לבית ספר, לא ידעתי אף מילה בעברית אבל תפסנו את השפה די מהר. למדנו בבית ספר דתי, שם פגשתי את בעלי. הסתובבנו הרבה בארץ, גרנו בירושלים מס' פעמים-כל פעם חזרנו, גרנו גם בבית שמש, תל שחר, ועכשיו בקרית שמונה. בדרך נולדו לנו 4 ילדים, שני בנים ושתי בנות. יש לנו היום 13 נכדים מקסימים שעזרתי לגדל כל אחד מהם. עבדתי בבית הקשיש פה בקרית שמונה ועזרתי לניצולי שואה.

ראיון: גליה ציוני, קריית – שמונה, ינואר 2014